

MEDYA TAKİP DOSYASI

24 Aralık 2024 Salı

İÇİNDEKİLER

BAKAN BOLAT TAN YEŞİL DÖNÜŞÜM ÇAĞRISI.....	3
EKONOMİNİN, GELECEĞİ NADİR ELEMENTLERDE.....	4
AVRUPA' DA YENİ RUS GAZI KRİZİ.....	5
DENİZ TABANINA ENERJİ KÜRELERİ.....	6

Bakan Bolat'tan yeşil dönüşüm çağrısı

"İKAZ-İklimsel Kalkınma Zirvesi"nde konuşan Bolat, "Yeşil dönüşüm sürecinde alınan bazı tedbirlerin tek taraflı ticari tedbirler haline dönüşmemesi gerektiğini vurgulamak isterim" dedi.

ANKARA, AA

Ticaret Bakanı Ömer Bolat, Ankara Sheraton Otel'de gerçekleştirilen "İKAZ-İklimsel Kalkınma Zirvesi"nde yaptığı konuşmada, iklim değişikliğinin, insanlığın karşı karşıya olduğu en büyük imtihanlardan biri olduğunu aktardı.

Yapılacak çalışmalarla bu durumu düzeltmek için hep birlikte çalışılması gerektiğine işaret eden Bolat, küresel ticaretin, karbon ayak izini azaltmaya yönelik standartlar ve düzenlemelerle önemli bir dönüşüm geçirdiğini bildirdi.

Bakan Bolat, bu dönüşüm ve düzenlemelerin hem ekonomi hem de üretim süreçleri için önemli fırsatlar barındırdığını aktararak, "Bu sürecin, aynı zamanda ekonomimizin rekabetçiliğini artırarak ihracatımızın sürdürülebilir büyümesine de katkı sağlayacağını öngörüyoruz." diye konuştu.

Avrupa Birliği'nin (AB) 2019'da Yeşil Mutabakat'a Uyum Programı Yol Haritası açıkladığını anımsatan Bolat, Türkiye'nin de bu program neticesinde hareket ettiğini söyledi.

Bolat, bu kapsamda tüm paydaş kurumlar ile birlikte şirketlerin enerji verimliliğini artırmasını, kaynakları daha etkin kullanılmasını ve dijital dönüşümü gerçekleştirmesini teşvik ettiklerini vurguladı.

Özellikle ihracatçıların uluslararası standartlara uyum sağlamasını kolaylaştırmayı amaçladıklarını kaydeden Bolat, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Bunların yanında karbon nötr bir ekonomik yapıya geçiş için öncü teknolojilere yatırımlar yapıyoruz. Elektrikli araçlar, yenilenebilir enerji sistemleri ve batarya teknolojileri gibi alanlarda atılan adımlar sadece çevresel hedeflerimize değil, aynı zamanda ülkemizin küresel rekabet gücüne de büyük katkılar sağlayacaktır. Yeşil dönüşüm sadece bir çevre politikası değil, aynı zamanda bir büyüme stratejisidir. Bugün düşük karbonlu sanayi modellerine geçiş yaparken fosil yakıtlara olan bağımlılığımızı azaltıcı, enerji arz güvenliğimizi ise artırıcı politikalar yürütüyoruz. Aynı zamanda bu dönü-

şümle birlikte toplumsal refah seviyemizi yükseltme ve uzun vadeli ekonomik sürdürülebilirliği sağlama hedeflerimize de ulaşmayı amaçlıyoruz."

Ömer Bolat, iklim değişikliği ile mücadele konusunda uluslararası işbirliğinin önemli olduğuna da işaret etti.

Türkiye olarak hem milli hem de uluslararası düzeyde hedeflere ulaşmak için işbirliğine açık bir yaklaşım sergilediklerini bildiren Bolat, "Yeşil dönüşüm sürecinde alınan bazı tedbirlerin tek taraflı ticari tedbirler haline dönüşmemesi gerektiğini de vurgulamak isterim. 2026 yılı başında yürürlüğe girecek Sınırdan Karbon Düzenleme Mekanizması küresel ticaret sisteminde çok önemli bir dönüm noktası olacaktır. Çünkü Sınırdan Karbon Düzenleme Mekanizması, karbon yoğun

ürünlerin AB'ye ithalatında karbon vergisi uygulanmasını öngören önemli bir mekanizmadır. İlk aşamada demir çelik, alüminyum, çimento, elektrik ve gübre gibi sektörleri ciddi şekilde etkileyecek bu düzenleme, AB ülkelerine ihracat yapan ülkelerin karbon emisyonlarını azaltma ve üretim süreçlerini daha sürdürülebilir hale getirmeyi zorunlu kılmaktadır." değerlendirmesinde bulundu.

Bolat, Türkiye için bu düzenlemenin hayati öneme sahip olduğunu aktararak, AB'nin bu politikalarının, küresel ticaretin kurallarını da yeniden şekillendirdiğini, bu düzenlemelerin tek taraflı ve ayrımcı ticari tedbirler haline gelmemesi gerektiğini dile getirdi.

Türkiye'deki sektörlerin bu gelişmelerden olumsuz etkilenmemesi için ilgili paydaşlarla yakın işbirliği içinde çalıştıklarını anlatan Bolat, şunları kaydetti:

"Uluslararası ticaret sisteminin adil ve kapsayıcı şekilde ilerlemesi hem çevresel sürdürülebilirlik hem de ekonomik işbirliği açısından kritik önemdedir. Bu gibi düzenlemelerin küresel karbon emisyonlarını azaltmaya yönelik olumlu etkileri olmakla birlikte gelişmekte olan ülkelerin ciddi zorluklarla karşılaşacağını da unutmamalıyız. AB ile sahip olduğumuz Gümrük Birliği yapısının

modernizasyonu görüşmeleri kapsamında çevreye duyarlı üretim ve ticaret hedefleriyle uyumlu stratejiler geliştiriyoruz. AB ile yürütülen teknik ve siyasi düzeydeki işbirliği mekanizmaları, bu dönüşüm sürecinde Türkiye'nin çıkarlarını koruyacak şekilde ilerlemektedir."

Enerji ve Tabii Kaynaklar

Bakan Yardımcısı Abdullah

Tancan da Türkiye'nin başta

enerji dönüşümü olmak üzere

bu noktadaki çabalarını hızlandırdığına dikkati çekerek,

"Enerji sektörünün karbonsuz-

laştırılmasına yönelik kapsamlı

politikalar doğrultusunda

yenilenebilir enerji kapasite-

mizi artırmaya, enerji verim-

liliğini iyileştirmeye, nükleer

enerji üretimini genişletmeye,

geçiş yakıtı olarak doğal gaz

kullanmaya, hidrojen, batarya

depolama ile karbon yakalama,

kullanma ve depolama

gibi yenilikçi teknolojilerin

geliştirilmesine odaklanıyor-

uz." ifadesini kullandı.

Ortaya konulan hedeflere

ulaşmak için kamu ve özel

sektörün birlikte 2030'a kadar

20 milyar dolarlık enerji ve-

rimliliği yatırımı gerçekleştire-

bileceğini dile getiren Tancan,

"Böylece hem enerji verimlili-

ği alanında faaliyet gösteren

firmaları destekleyerek yeni

iş imkanı oluşturacak hem de

bu yatırımlar sayesinde 2040

yılına kadar 46 milyar dolar

değerinde enerji tasarrufu

sağlamış olacağız" dedi.

Ekonominin geleceği nadir elementlerde

Nadir toprak elementleri veya mineralleri (NTE) geleceğin teknolojilerinde kritik rol oynayacak. Nadir toprak elementleri cam ve seramik sanayi, metalürji sanayi, lazer üretimi, mıknatıs üretimi, petrol katalizörü ve ileri teknoloji cihazların üretiminde yaygın olarak kullanılıyor. NTE; havacılıktan uzay araştırmalarına, savunmadan biyotıpba kadar uzanan endüstrilerde elzem olduğundan, yeni teknolojilerin uzun vadeli sürdürülebilirliği için çok önemli. Nadir toprak elementlerin az miktar kullanımı, ürünün kalitesini önemli ölçüde artırıyor. Yüksek teknoloji ürünlerinde kullanım miktarı az olmasına rağmen, birim performans etkisi yüksek oluyor. Örneğin bir cep telefonunda sekiz adet nadir toprak elementini kullanılıyor. Bir telefon da kullanılan nadir toprak element miktarı az olmasına rağmen kullanıcı sayısı hızla arttığı için NTE'nin önemi de artıyor.

ÇİN'DEN SONRA İKİNCİYİZ

Nadir toprak elementleri, ülkelerin ekonomik güçleriyle birlikte siyasi güçlerine de etki ediyor. Dünyanın en geniş na-

dir toprak yatakları Çin'de. Çin, NTE endüstrisinde büyük rol oynuyor. Türkiye ise NTE konusunda son rezervleriyle özellikle Batı ülkelerinin dikkatini çekiyor. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı geçtiğimiz yıl Eskişehir Beylikova'da 694 milyon tonluk nadir toprak elementleri rezervi keşfetti. Bunun dünyada Çin'in 800 milyon tonluk rezervinin ardından ikinci en büyük rezerv olduğu belirtiliyor. Yeni keşfedilen rezervler Türkiye'nin stratejik önemini de artırıyor.

DÜNYADA ÖNE ÇIKIYOR

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın "Sakarya Gaz Sahası kadar önemli" dediği NTE rezervleri Türkiye'nin elini güçlendirirken aynı zamanda ekonomik açıdan da avantaj sağlaması kaçınılmaz. Uzmanlara göre artık küresel ekonomik savaşlarda nadir toprak elementleri öne çıkıyor. Küresel iklim değişikliğiyle mücadele kapsamında gelişmiş ülkelerce uygulanan "yeşil ekonomik/teknolojik büyüme" politikaları sebebiyle uluslararası sürtüşmeler giderek artıyor.

Avrupa'da yeni Rus gazı krizi

Rus gazının Ukrayna üzerinden transit geçişine ilişkin sözleşmenin sona ermesine bir haftadan biraz fazla bir süre kala anlaşmanın akıbetine ilişkin tartışmalar sürerken, Slovakya ve Macaristan ile Ukrayna arasındaki gerginlik de artıyor. Doğalgaz tedarikinde Rusya'ya bağımlı olan Slovakya ve Macaristan'ın enerji güvenliği, Ukrayna'nın 31 Aralık'ta sona erecek transit anlaşmasını uzatmayacağını açıklamasıyla tehlikeye girdi. Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile bir araya gelen Slovakya Başbakanı Robert Fico, "Görüşmem, Ukrayna üzerinden topraklarımıza herhangi bir gaz geçişine karşı olduğunu söyleyen Ukrayna Devlet Başkanı Zelenskiy'e bir yanıtı" dedi. Sosyal medyada yaptığı bir paylaşımında, "Zelenskiy gazımızın akmasına izin vermezse ciddi bir çatışma çıkabilir" ifadelerini de kullanan Fico, geçen hafta Zelenskiy'i, Ukrayna'nın NATO'ya katılımını Slovakya'nın desteklemesi karşılığında kendisine 500 milyon Euro rüşvet vermeye çalışmakla suçlamıştı. Ukrayna Devlet Başkanı Zelenskiy, Rus doğalgazının ülkesi üzerinden Avrupa'ya aktarımına izin verebileceğini belirtmiş ancak Rusya'ya ödemelerin yalnızca savaş sonrası yapılması şartını koşmuştu. Putin ise konuya ilişkin açıklamasında bu durumda Ukrayna üzerinden Avrupa'ya doğalgaz aktarımını sağlayan yeni bir anlaşmanın yapılmayacağını duyurmuştu. ■

Deniz tabanına enerji küreleri!

Sperra Enerji isimli bir şirket, deniz dibine beton küreler indirmeyi ve bunlar sayesinde uzun dönem enerji depolamayı planlıyor...

ABD-Açık deniz rüzgar türbinleri yaygınlaştıkkça bu sistemlerden üretilen enerjiyi uzun süreli ve ucuz şekilde depolamak önem kazanıyor. Sperra Enerji isimli bir şirket, deniz dibine beton küreler indirmeyi ve bunlar sayesinde uzun dönem enerji depolamayı planlıyor. Kaliforniya açıklarında deneme yapmak için birden fazla finansal destek aldı.

Beton kürelerin 3D beton yazıcısı ile yapılması için ABD Enerji Bakanlığı'ndan 4 milyon dolar, kürenin içindeki suyu boşaltıp dolduran pompa ve aynı zamanda türbin olacak makine için de Almanya'dan 3,7 Milyon Euro destek aldı. Yatırımın sonunda Sperra Enerji, elektriğin en yüksek fiyatlı olduğu zamanlarda zamanda satışını yaparak kar elde etmeye çalışacak.

Teknolojinin en büyük artısı bilindik ve sıkça kullanılan pompajlı hidroelektrik elektrik depolama tesislerinin maliyetine benzer ama arsa bedeli olmadan görece vahşi yaşama zarar vermeden kurulması önemli artılardan. Diđer bir artısı ise dev rezaruarları tek seferde yüksek sermaye ile inşaa etmek yerine böyle bir sistemi modüler olarak kullanılıyor.

Sistemin çalışma mantığı ise oldukça basit. İçi yüzey basıncında hava ile dolu olan bir beton küre 700-800 metre derinliğe yerleştiriliyor. Alt kısmına ise çift taraflı çalışan bir pompa bulunuyor.

Yüksek basınçlı deniz suyu küreyi doldururken elektrik üreten bir türbin gibi çalışan pompa, elektrik depolanmak istendiğinde içindeki su dışarı pompalanıyor ve küre tekrar şarj edilmiş oluyor.

Bu şekilde yüzeye sadece elektrik ve yönetim kabloları ile bağlı olan sistemde pompada bir sorun olursa, sadece o sökülüp yukarı taşınıp bakıma alınabiliyor. Burada çift taraflı kullanılan pompa türbin hali hazırda petrol çıkarmak için kullandığımız derin deniz pompalarının türbin eklenmiş hali. Beton blok üretmek için ise şirket liman kenarında 3D Beton pompası kullanıyor böylece nakliye ve üretim masraflarını azaltıyor.

